

Een Raamwerk om Schoolaanwezigheid
Voor Alle Leerlingen te Bevorderen

Patricia A. Graczyk, PhD: University of Illinois at Chicago
Contact: pgraczyk@uic.edu
Marije L. Brouwer-Borghuis
Contact: m.brouwer@swv2301.nl

1

Overview of Our Presentation Today:
Patricia's Part

- Provide a brief overview of a framework for school attendance that will ...
  - Present key concepts related to school attendance
  - Describe the "tiered" (pyramid) nature of the framework
  - Share research to show why this work is so important
  - Provide information from schools in the US using this framework
- Leave you with a closing thought about the future...

2

Overview of Our Presentation Today:
Marije's Part

- Share about the implementation of the framework in Twente
  - National policy versus regional policy
  - Elements of regional vision
  - Support for schools
  - Data analysis as part of the framework
  - Concrete examples of schools

3

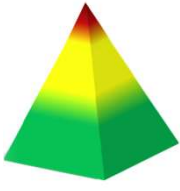

Multi-Dimensional Multi-Tiered System of Supports Framework for **School Attendance:**
The "Pyramid" Framework

Kearney & Graczyk, 2014; 2020

4

Key Term:
Average Daily Attendance

Average percent of enrolled students who are in school during a particular time period, such as a school year

United States Department of Education

5

Key Term:
Satisfactory ("Good") Attendance

Definition:

- In school 95% or more of the time
- Attendance Works (2016)
- Dubay & Holla (2016)
- Jordan & Miller (2017)

6

6

Why Focus on Satisfactory (or "Good") Attendance?

- Provides schools with a *useful metric and attendance goal* that applies to *all* students
  - **"to increase the percent of students who attend school on a satisfactory (or "good") basis by ____%"**
- Is *more efficient and strategic* because schools can consider *school and group level interventions*
  - in addition to individual student interventions
- Prevention-focused

Patricia A. Graczyk, PhD 7

7

Key Term: Improved Attendance

Identifies students who are attending school more often than in the past, *regardless of how often the students were absent in the past*

Indiana Department of Education 8

8

Why Focus on Improved Attendance?

Provides schools with another useful metric

- Can serve as another goal area for schools...
  - **"to increase the percent of students who show *improved attendance* by ____%"**

Patricia A. Graczyk, PhD 9

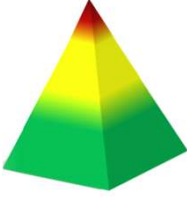

9

Multi-Dimensional Multi-Tiered System of Supports **Framework** for School Attendance

10

10

MD-MTSS Framework

What it is
Merriam-Webster dictionary:

- a structural or skeletal frame
- a basic conceptual structure

What it is not

- “One size fits all” canned program
- An intervention

Patricia A. Graczyk, PhD

11

11

MD-MTSS Framework

The MD-MTSS framework is...
an *organizing framework*
that schools can use
to align the supports they provide students to
student needs.

Patricia A. Graczyk, PhD

12

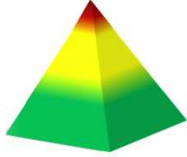

12

Multi-Dimensional *Multi-Tiered System of Supports* Framework for School Attendance

Patricia A. Graczyk, PhD 13

13

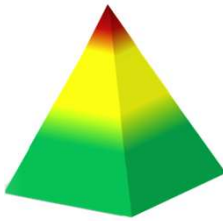

***Multi-Tiered System of Supports (MTSS)* Framework**

Guiding Principles

- Match support to the needs of **ALL** students
  - Equitable
  - Inclusive
  - Respects diversity

Patricia A. Graczyk, PhD 14

14

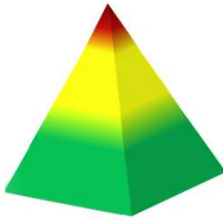

***Multi-Tiered System of Supports (MTSS)* Framework**

Guiding Principles (continued)

- Tiered framework
  - Tier 1: ALL students, school-wide (Green)
  - Tier 2: Students showing emerging school attendance problems (Yellow)
  - Tier 3: Student showing chronic school attendance problems (Red)

Patricia A. Graczyk, PhD 15

15

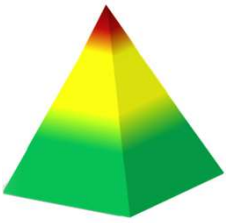

Multi-Tiered System of Supports (MTSS) Framework (cont'd)

Guiding Principles (continued)

- **Prevention**-focused, not “wait-to-fail” approach
- Focus on **systems** and **groups** of students, along with **individual** students
- Team approach
  - Data to make decisions
  - Problem-solving process
- Evidence-based practices

Patricia A. Graczyk, PhD 16

16

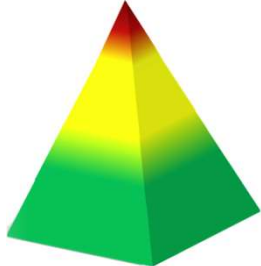

Multi-Tiered System of Supports Framework (cont'd): Tier Definitions In De Proeftuin Schoolaanwezigheid

Tier 3: Chronic Absenteeism
 Absent: 10% or more
 Attending: 90% or less

Tier 2: Emerging SAPs; At-Risk for Chronic Absences
 Absent: >5% but < 10%
 Attending: < 95% but > 90%

Tier 1: Satisfactory (“Good”) Attendance
 Absent: 5% or less
 Attending: 95% or more of the time

17

“Functional Impairment” – A Very Important Consideration

Functional impairment occurs when School Attendance Problems (SAPs) *interfere with or decrease* a student’s performance in important aspects of their lives

Kearney (2022)*: Functional impairment – When does absenteeism become a problem?

- Three domains of functional impairment
  - School domain
  - Social domain
  - Family domain
- Guidelines

*Kearney, C. A. (2022). Functional impairment guidelines for school attendance problems in youth: Recommendations for caseness in the modern era. Professional Psychology: Research and Practice, 53(3), 295–303. <https://doi.org/10.1037/pro0000453>

18

**Functional Impairment:
“Attendance data plus” Approach**

“Attendance data plus” Approach: Uses attendance data plus other data to...

- a. determine if functional impairments are present
- b. choose appropriate interventions

Patricia A. Graczyk, PhD 19

19

**Functional Impairment:
“Attendance data plus” Approach**

Steps:

1. School Attendance Teams (SATs) use their tiered attendance data as an *initial screening procedure*
2. Through the problem-solving process, SATs “dig deeper” into other data sources to understand student needs (such as functional impairments)
  - Academic data
  - Behavioral data
  - Health/Medical data
  - Social-emotional/Mental Health data
  - Parent and Teacher Report data
3. SATs select interventions to address student needs in all identified areas (Attendance plus) and use data to monitor student progress

Patricia A. Graczyk, PhD 20

20

**Why? Examples of Negative Outcomes
Related to Poor Attendance**

<p>As Students</p> <ul style="list-style-type: none"> • Academic problems, especially in math • Emotional & behavioral problems • Impaired social functioning • Early school drop-out • Involvement with the courts 	<p>As Adults</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marital problems • Psychiatric problems • Employment problems • Lower wages • Non-violent crimes • Substance abuse
---	---

e.g., Kearney & Graczyk, 2020 21

21

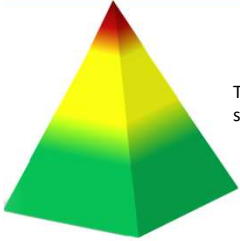

Why Use a MD-MTSS (“Pyramid”) Framework for Attendance?

There are data to suggest it works!

Patricia A. Graczyk, PhD

22

Why an MTSS Framework? Because it works!

West Chicago School District: 6 Primary Schools & 1 Early Secondary School, West Chicago, Illinois, USA

Number of Students Chronically Absent		
Fall Term 2018*	Fall Term 2019**	Change
540	470	-70 (-12.96%)

*Pre-Implementation
At the End of the **First Term (1/2 Year) of Implementation!

Patricia A. Graczyk, PhD

23

Angelou School’s change in monthly CA (Tier 3) rates by grade level from last year to this year!

Mar-22	Mar-23	Apr-22	Apr-23	
37.84%	15.38%	55.56%	19.23%	March 2022 to March 2023 M = -24%
57.14%	32.43%	38.10%	24.32%	
48.89%	31.58%	41.30%	26.32%	
45.45%	26.32%	48.48%	23.68%	April 2022 to April 2023 M = -22%
62.07%	31.25%	51.61%	21.88%	
48.65%	21.43%	36.84%	25.00%	
50.01%	26.40%	45.32%	23.41%	

Maya Angelou School in Harvey, Illinois, USA

24

Promote a Culture of Attendance at Your School: Tier 1 Practices

Patricia A. Graczyk, PhD

25

Plan to Educate! Educate! Educate!
Promote a "Culture of Attendance"

Attendance Works: <https://www.attendanceworks.org/>

26

Tier 1 Strategies: What teachers can do...

- Positive greetings at the door (Cook et al., 2018)
- Learn something personal about their students
- Emphasize attendance *year-round* with students & parents
- *Routinely* discuss attendance at parent-teacher conferences

Patricia A. Graczyk, PhD

27

Tier 2: Emerging School Attendance Problems

28

Educate Staff on “Early” or “Emerging” Signs of School Attendance Problems (SAPs)

Spectrum of school attendance & SAP behaviors (Kearney & Graczyk, 2020)

29

Nudge Letters

Percentage of School Days Missed

School Year	Percentage of School Days Missed
School Year 1	~10%
School Year 2	~11%
School Year 3	~10%

- Empowers parents
- Reduced CA by **10%-11%** across all grade levels! (e.g., MacIver et al., 2020)
- Also appropriate at Tier 3

Graphic with Permission from West Chicago School District 33

30

Tier 3

Patricia Graczyk, PhD 31

31

School Refusal EvaluationN (SCREEN)
 Authors: Gallé-Tessonneau, M., & Gana, K. (2019)

Students with school refusal

Student self-report

Ages: 10-16 years

16 items

Available on the INSA website:
<https://www.insa.network/resources/questionnaires>

32

32

Common difficult situations for students with school refusal

- ✓ Speaking before others
- ✓ Starting, maintaining, or ending conversations
- ✓ Going to gym class
- ✓ Eating in the lunchroom
- ✓ Asking or answering a question in class
- ✓ Taking tests
- ✓ Walking in hallways at school
- ✓ Performing before others
- ✓ Using the toilet when others are or might be present
- ✓ Using public transportation
- ✓ Entering a classroom by oneself
- ✓ Changing classes
- ✓ Unexpected changes or situations

Patricia A. Graczyk, PhD

33

Een routekaart...

**voor interventies bij schoolweigering,
vanuit de visie van betrokkenen.**

David Heyne, Universiteit Leiden
Marije Brouwer-Borghuis, SWV 23-01 VO/VSO & Universiteit Leiden
7 juni 2022

34

---

14 wegwijzers...

1. Bied een integrale aanpak met jongere, ouders en school
2. Krijg zicht op het integratief beeld
3. Investeer in jouw beschikbaarheid en de kwaliteit van het contact met jongeren en ouders
4. Bevorder de bereidwilligheid en betrokkenheid van jongeren en ouders
5. Creëer een veilige omgeving
6. Steek niet hoog in bij de start
7. Zorg voor ritme en structuur
8. Verbreed de onderwijs mogelijkheden en pas onderwistaken aan
9. Faciliteer sociaal contact met lot- en leeftijdgenoten
10. Creëer beweging
11. Werk samen als onderwijs en hulpverlening
12. Specificeer de werkwijze
13. Stel een betrokken team samen met kennis en ervaring
14. Zorg voor voldoende middelen om de interventie uit te voeren

35

Closing Thought

Patricia A. Graczyk, PhD 36

36

Expand The Definition of Attendance Beyond "Seat Time"

- Moving away from traditional "seat time" concept of attendance relevant for in-school learning only...
- To a focus on **ATTENDANCE, PARTICIPATION, and ENGAGEMENT...**
- Relevant to a variety of learning models
- "Satisfactory attendance" could be redefined in the future as "engaged in school 95% or more of the time."

National Forum on Education Statistics. (2021). *Forum Guide to Attendance, Participation, and Engagement Data in Virtual and Hybrid Learning Models* (NFES2021058). U.S. Department of Education. Washington, DC: National Center for Education Statistics.

37

Dank u voor uw vriendelijke aandacht.

38

Wettelijke kaders **Twentse Belofte** ...

39

Geoorloofd versus ongeoorloofd verzuim

- ✓ De leerplichtwet 1969 maakt onderscheid tussen **geoorloofd** (bijv. ziek zijn en naar een begrafenis gaan) en **ongeoorloofd** verzuim
- ✓ De leerplichtwet schrijft voor dat een jongere die ziek is **vrijgesteld** is van onderwijs
- ✓ Ongeoorloofd verzuim wordt onderverdeeld in **absoluut en relatief** verzuim

40

Absoluut verzuim: ouders worden hiervoor verantwoordelijk gehouden

- = Ongeoorloofd: tenzij er sprake is van een vrijstelling.
- Vrijstelling mogelijk op 5 gronden:**
1. Lichamelijk / psychisch
  2. Principiële (vaak religieuze) bezwaren
  3. In het buitenland ingeschreven
  4. Ouders hebben een trekkend bestaan (kermisexploitanten)
  5. Jongere > 16 jaar: er zijn buitengewone omstandigheden en er is een alternatieve mogelijkheid tot scholing.

41

Relatief verzuim

- ✓ Vanaf **12** jaar kan jongere ook verantwoordelijk gehouden worden voor het verzuim.
- ✓ Elke school is verplicht om relatief verzuim te registreren. Dit geldt voor PO, VO en MBO.
- ✓ Sinds 2009 zijn scholen verplicht om hun verzuimbeleid te expliciteren aan ouders. Via bijv. schoolgids, website.

42

Melden van relatief verzuim

- ✓ Ongeoorloofd relatief verzuim **verplicht** melden via verzuimloket DUO bij:
  - Luxeverzuim
  - 16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 weken
  - 4 weken of meer ongeoorloofd verzuim (ook 18+)
  - Twijfel over de aard van het verzuim (na consultatie JGZ arts of zorgen omtrent jongere, maar verzuim < 16 uur in 4 weken. Melden onder overig verzuim.
- ✓ Thuiszitters
  - jongeren die langer dan 4 weken niet op een school staan ingeschreven, maar geen vrijstelling hebben.
  - of jongeren met langdurig ongeoorloofd relatief verzuim.

43

Landelijke ontwikkelingen

Twentse Belofte

44

Huidige ontwikkelingen

- ✓ Schoolverzuim → Schoolaanwezigheid
- ✓ Leerplicht → Leerrecht
- ✓ Variawet
- ✓ Rol samenwerkingsverbanden
- ✓ Rol leerplicht en JGZ
- ✓ Interprofessioneel werken
- ✓ .....

45

Verzuimbrief minister Wiersma 15 juli 2022

Beeld: Rijksoverheid

Drie actielijnen

1. Ieder kind wordt gezien, doordat we aanwezigheid centraal stellen;
2. We bieden ieder kind een echt passend aanbod;
3. We zetten digitaal afstandsonderwijs in voor kinderen en jongeren die geen (volledig) onderwijs op school (kunnen) volgen.

46

Vervolg...

Beeld: Rijksoverheid

Hiervoor is een wetswijziging nodig.

1. Het verplicht registreren van alle soorten verzuim, dus ook geoorloofd (ziekte)verzuim en kortdurend ongeoorloofd verzuim.
2. Het registreren van redenen van afwezigheid in categorieën in plaats van alleen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim.
3. Het voorschrijven van de elementen die in elk geval moeten terugkomen in het verzuimbeleid van scholen. Bijvoorbeeld dat een school moet gaan vastleggen wat ze doet in het voorkomen van verzuim of wanneer een school in actie komt bij verzuim.

47

Maar even wat vaart eruit

Proces nog onvoldoende doorlopen

Het onderzoek maakt duidelijk dat dit niet het goede moment is om het model schoolbeleid aan- en afwezigheid en registratie vast te leggen in wet- en regelgeving en voor te schrijven aan de scholen. Gebleken is dat er op verschillende inhoudelijke aspecten veel overeenstemming is; echter, de in het voorgaande hoofdstuk besproken – voor betrokkenen zwaarwegende – zorgen benadrukken dat het proces nog niet goed doorlopen is. De zorgen over de snelheid en volgorde van de te zetten stappen, de zorgen over principiële aspecten en de zorgen gerelateerd aan de invoering verduidelijken dat het nu niet verstandig en niet haalbaar is om tot wet- en regelgeving over te gaan. Er dienen eerst andere stappen gezet te worden.

48

Twente als een van de voorlopers

Voorlopers en het brede schoolveld

Uit het onderzoek blijkt dat er brede overeenstemming bestaat om – stapsgewijs – de omslag van een verzuimbeleid naar een beleid gericht op aan- en afwezigheid te maken. Het veld kent voorlopers en trekkers die daarin verder zijn en sneller willen gaan. Tegelijkertijd zijn er signalen dat het brede veld van scholen daarin eerst nog stappen moet zetten. Daardoor is een gat ontstaan tussen de voorlopers en de 'volgers'. Hieronder doen we enkele aanbeveling om dat gat te dichten.

49

Project thuiszitters Twente

- ✓ Regionale Visie Schoolaanwezigheid
- ✓ (Proeftuin) Schoolaanwezigheid Twente
- ✓ Thuiszitterstafel
- ✓ Inventarisatie + sociale kaart

50

Ons avontuur tot nu toe...

- ✓ **Schooljaar 2019-2020:**
  - ✓ Start Thuiszitterstafel & Inventarisatie VO + sociale kaart
  - ✓ Nascholing VO
  - ✓ Visie uitwerken
- ✓ **Schooljaar 2020-2021:**
  - ✓ Eerste Proeftuin Schoolaanwezigheid VO
  - ✓ Inventarisatie PO
  - ✓ Nascholing PO & leerplicht, RMC, JGZ (Present)
- ✓ **Schooljaar 2021-2022:**
  - ✓ Eerste Proeftuin Schoolaanwezigheid PO
  - ✓ Tweede Proeftuin Schoolaanwezigheid VO

51

Schooljaar 2022-2023

- ✓ Nascholing ketenpartners
- ✓ Thuiszittertafel ook voor PO
- ✓ Twee 'rondes' Schoolaanwezigheid voor VO en PO
- ✓ Oriëntatie Schoolaanwezigheid MBO
- ✓ Regionale verzuimkaart → Regionale Aanwezigheidskaart
- ✓ Inrichting website:
<https://www.twentsebelofte.nl/project-schoolaanwezigheid>

52

Het verhaal van Emma

Twentse Belofte

Wat zou je (anders) doen?

Bespreek dit met een "buur"

53

Uitgangspunten visie Regio Twente

1. Gebruikmaken van het Rtl/MD-MTSS raamwerk
2. Denken in totale schoolaanwezigheid
3. Indeling op basis van typologie

54

Schoolverzuim: indeling op basis van...

(Heyne, Gren Landell, Melvin & Gentle-Genitty, 2019)

... typologie

55

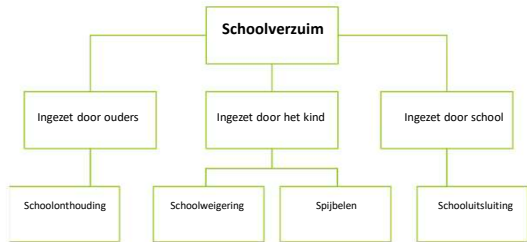

Typologie: schematische weergave

(Heyne et al., 2019)

56

Definitie schoolweigering

(Heyne et al., 2019)

- ✓ Verzet of **welgeren om naar school te gaan** i.c.m. tijdelijke (o.a. onverklaarde lichamelijke klachten) of chronische (o.a. depressie) emotionele stress, vaak leidend tot schoolverzuim.
- ✓ De jongere probeert het schoolverzuim **niet te verbergen** voor ouders.
- ✓ **Afwezigheid van antisociaal gedrag** (met uitzondering van het verzet richting ouders gerelateerd aan het naar school gaan).
- ✓ **Ouders** hebben op een moment **actief geprobeerd** hun kind naar school te krijgen en/of geven **een duidelijke Intentie** aan om hun kind naar school te krijgen

57

Definitie spijbelen
(Heyne et al., 2019)

- ✓ **Afwezigheid van school** voor een hele dag of gedeelte van de schooldag, of binnen school **niet op de juiste plek** aanwezig zijn.
- ✓ Er is **door school geen goedkeuring** gegeven voor de afwezigheid.
- ✓ **De jongere verbergt** over het algemeen het schoolverzuim **voor ouders**.

58

Definitie schoolonthouding
(Heyne et al., 2019)

- ✓ Jongere verbergt het schoolverzuim niet voor ouders.
- ✓ Ouders verrichten inspanning om de jongere thuis te houden (o.a. thuis helpen)...
- ✓ ...of verrichten weinig tot geen inspanning om de jongere naar school te laten gaan.

59

Definitie schooluitsluiting
(Heyne et al., 2019)

Er is sprake van schooluitsluiting wanneer een jongere afwezig is of school activiteiten mist wat te wijten is aan school:

- ✓ De school sluit de leerling uit door on gepaste disciplinerig (o.a. onwettige verwijdering).
- ✓ De school is niet in staat of wil niet voorzien in de fysieke sociaal-emotionele, gedragsmatige of academische behoeften van de jongeren.
- ✓ De school ontmoedigt de jongere om naar school te komen, voorbij de grens van juridisch aanvaardbaar schoolbeleid (o.a. een jongere die slecht presteert vragen om thuis te blijven bij cijfoets).

60

61

Ziekteverzuim

- ✓ Een **aanzienlijk deel** van het schoolverzuim is **ziekteverzuim**.
(Havik, Bru, & Ertsväg, 2015; Pijl et al., 2021)
- ✓ Afwezigheid door ziekte wordt ook geassocieerd met **mindere leerresultaten**.
(Hancock, Gottfried, & Zubrick, 2018)
- ✓ Niet alle ziek gemelde jongeren zijn mogelijk echt ziek *(Kearney, 2003)*. Bij schoolonthouding kunnen ouders hun kinderen ziek melden, terwijl dit niet het geval is.
(Heyne et al., 2019)
- ✓ In Nederland wordt in de registratie vaak niet gedifferentieerd **tussen fysiek en "mentaal" ziek** zijn.
(Brouwer-Borghuis, Heyne, Vogelaar, & Sauter, 2019)

62

Uitgangspunten visie Regio Twente

1. Gebruikmaken van het Rtl/MD-MTSS raamwerk
2. **Denken in totale schoolaanwezigheid**
3. Indeling op basis van typologie

63

Schoolaanwezigheid

*“Als ze er niet zijn
kunnen ze niet
profiteren van alles
dat het onderwijs
te bieden heeft”*

64

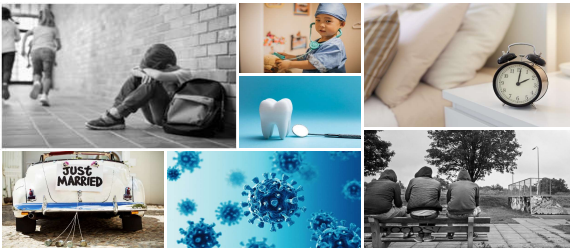

Wat de reden ook is...

65

Schoolaanwezigheid = ?

- Ziekteverzuim
- Leerlingen die een rustdag nodig hebben
- Therapie onder schooltijd
- Doktersafspraak onder schooltijd
- Leerling die de klas is uitgestuurd
- Geen invaller hebben
- Thuisonderwijs
- Bruiloft
- Kinderen van vluchtelingen die op wachtlijst staan voor plaatsing op een school
- Vrijstelling om religieuze redenen
- .....
- .....

66

PAS OP

- ✓ Het concept schoolaanwezigheid dient **goed uitgelegd en 'geladen'** te worden
- ✓ School Attendance ≠ Schoolaanwezigheid?
- ✓ Data kan worden misbruikt?
- ✓ **Geel of rood betekent:** we maken ons zorgen, hoe kunnen we helpen?
- ✓ De reden doet er bij nadere analyse wel toe

67

Uitgangspunten visie Regio Twente

1. Gebruikmaken van het Rti/MD-MTSS raamwerk
2. Denken in totale schoolaanwezigheid
3. Indeling op basis van typologie

68

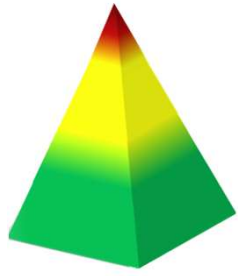

Cut off scores (regio Twente)
(Graczyk, 2022)

- Tier 3: Chronic Absenteeism**
Absent: 10% or more
Attending: 90% or less
Goal: No more than 5% of students
- Tier 2: At-Risk for Chronic Absenteeism**
Absent: >5% but < 10%
Attending: < 95% but > 90%
Goal: No more than 15% of students
- Tier 1: Satisfactory/Regular Attendance**
Absent: 5% or less
Attending: 95% or more of the time
Goal: At least 80% of students

69

Schoolaanwezigheid Twente

Twentse Belofte

70

Uitgangspunten werkwijze

- ✓ Op elke school **een schoolaanwezigheidsteam (SAT)** samenstellen op basis van de **core four**.
- ✓ SAT vergadert met vaste frequentie (*1,2 wekelijks*) t.b.v. monitoring en methodische analyse van de schoolaanwezigheid (o.a. *maandlijks een Piramide maken*).
- ✓ Jeugdarts en leerplicht schuiven waar mogelijk aan bij de SATs (maandlijks).
- ✓ SAT werkt aan goede samenwerking met jongeren, ouders en ketenpartners.

71

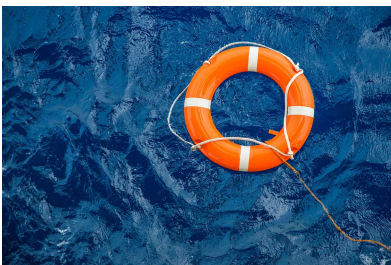

Geboden ondersteuning

- ✓ Coaches
- ✓ Data analist
- ✓ Workshops
- ✓ Consultatie

72

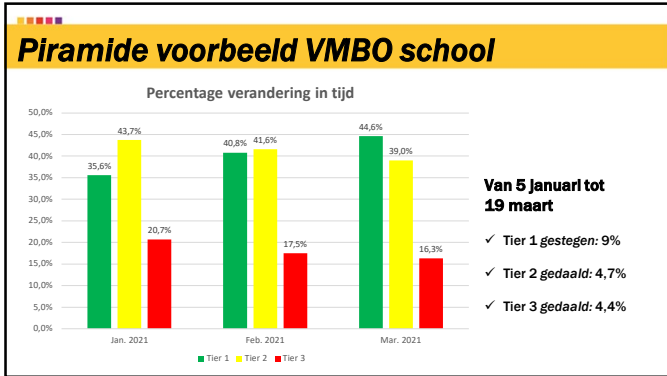

73

Visie

Beschrijf een toekomstige, gehoopte situatie op uw school met betrekking tot de school aanwezigheid van de leerlingen

Voorbeeld:
 "Onze visie voor de toekomst is dat 80% of meer van onze leerlingen regelmatig naar school gaat."

Patricia A. Graczyk, PhD

74

Missie

Beschrijf de rol van het team bij het bereiken van die toekomstvisie

Voorbeeld:
 "We werken eraan om...
 op onze school een effectief MD-MTSS raamwerk te gebruiken voor schoolaanwezigheid ...
 zodat ALLE studenten het type ondersteuning krijgen dat ze nodig hebben om regelmatig naar school te gaan."

Patricia A. Graczyk, PhD

75

Team Self-Assessment

School Team Self-Assessment

DATA-DRIVEN APPROACH	Emerging	Developing	Proficient	Comments
Data Collection	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Data on students with the highest number of absences, unexcused absences, and truants is collected. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Data on individual students with excused and unexcused absences and suspensions clustered by attendance categories, grade levels, and vulnerable student categories is collected. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Attendance data, trends, and patterns are monitored to assess which groups of students are most affected and what works to reduce chronic absence. 	
Data Utilization	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Chronic absence data is used as an accountability measure and not for early warning. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Chronic absence data is used to identify individual students in need of early intervention based on reasons for absences. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Chronic absence data is used to develop & monitor prevention, early, and intensive intervention strategies and to remove common attendance barriers for individual and groups of students. 	

From Attendance Works www.attendanceworks.org

76

Start met Tier 1

- Op orde maken van de data: in minuten registreren, categorieën kritisch bekijken en aanpassen, bepalen wat aan- en afwezig is
- Communicatie ouders en leerlingen: aanwezigheidsbeleid specificeren, brieven naar ouders, ouderavond, andere instructie bij opbellen naar school, aanwezigheid vast onderwerp van gesprek
- Team meenemen in veranderingen: studiedag, data structureel laten zien, belang van goed registreren verduidelijken naar leerkrachten, gezamenlijke Tier 1 interventies bepalen (zoals beloningssysteem)

77

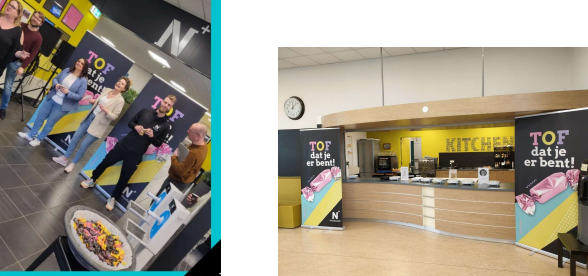

78

(Inter)nationale kennisdeling

- International Network for School Attendance (www.insa.network)
- Attendance works (<https://www.attendanceworks.org/>)
- Kennisnetwerk Schoolaanwezigheid (KNSA) [Kennisnetwerk-Schoolaanwezigheid-Een-introductie.pdf](#) (steunpuntpassendonderwijs-povo.nl)
- Nederlands Congres Schoolaanwezigheid 16-17 november 2023 [Ingrado - iedere jongere heeft recht op ontwikkeling](#)
- <https://aanwezigopschool.nl/>
